

Příloha k protokolu o SZZ č.....

Diplomant: **Weisfeitová Jana**

Vysoká škola: **PF JU České Budějovice**

Aprobace: **učitelství pro 1. stupeň**

Katedra: **pedagogiky a psychologie**

Datum odevzdání posudku: **24.7.2007**

Recenzent diplomové práce:

PhDr.Olga Jílková

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE **Hodnocení a klasifikace na 1. stupni ZŠ**

.....
téma

Téma zpracovávané autorkou je velmi aktuální, nyní i v kontextu se současnými trendy týkajícími se školního kurikula. Školní hodnocení se vlastně dotýká všech zúčastněných – především žáků, ale i rodičů a učitelů. Je však většinou tradičně chápáno jen jako klasifikování, a to v pětistupňovém známkovém systému.

Autorka proto v teoretické části práce vymezuje školní hodnocení podle názorů renomovaných autorů, uvádí jeho specifika, zdůrazňuje proklamovanou pravidelnost hodnocení učení a vyučování ve škole. Zamýšlí se nad funkcemi hodnocení /motivační, poznávací, konativní/, nad vztahy mezi školou a společností z hlediska přípravy a hodnocení žáků /funkcionalisté versus radikální, kritičtí pedagogové/. Využívá k tomu různé publikace, např. J. Slavíka a jeho prezentace různých typů hodnocení, doplňuje je citacemi podle K.Štarého. Rozvádí podrobněji diagnostické hodnocení v pojetí Ch.Kyriacou. Bez zajímavosti nejsou ani údaje o hodnocení z historického pohledu /lokace žáků, signy, knihy čtí a černé knihy atd./, až do konce 20. století – kdy byly aktuální diskuse zda známkovat nebo hodnotit slovně, různé prováděné experimenty bez hodnocení /v 1. ročníku ZŠ/ nebo jiné formy hodnocení v některých vzdělávacích programech. Uvádí i vztahové problémy, které zasahují do hodnocení – ať vědomě nebo nevědomě, dále i kauzální atribuce. Nevyhýbá se ani významu chyb ve školní práci žáka.

Teoretická část práce je dosti podrobná, přehledně zpracovaná. Na ni pak navazuje méně rozsáhlá část praktická. V ní je především deklarován cíl práce jako poznání typů a forem školního hodnocení užívaných učiteli na 1.stupni ZŠ, dále preference sledovaných typů ze strany rodičů a postojů žáků 1.stupně k hodnocení. Celkem byly vytyčeny tři hypotézy:

1. hypotéza – učitelé nejčastěji používají klasifikaci známkou, protože s tím mají největší zkušenosti,
2. hypotéza - rodiče nepreferují slovní hodnocení, protože s ním nemají vlastní zkušenosti,
- 3 . hypotéza - žáci považují klasifikaci známkou za nutnou formu hodnocení, protože se s jinými způsoby hodnocení nesetkali.

Pro ověření hypotéz bylo provedeno zkoumání na vzorku 214 osob v šesti běžných základních školách / 30 učitelů, 80 rodičů a 104 žáků /.

Po provedeném předvýzkumu formou standardizovaného rozhovoru byly použity metody dotazníku, doplňování nedokončených otázek /jedna věta/ a rozhovoru.

Vytvořené dotazníky obsahovaly pro učitele šest položek, pro žáky osm otázek, pro rodiče pět otázek. Jednotlivé hypotézy autorka ověřovala interpretací zjištěných údajů kvantifikovaných procentuálně a vyjádřených i graficky „koláčovým“ diagramem.

K hypotéze 1 – bylo potvrzeno, že učitelé preferují hodnocení známkou, u 2. a 3. hypotézy došlo zřejmě k záměně použitých interpretací a komentářů, což znesnadňuje porozumění, v závěrečném shrnutí jsou však obě tyto hypotézy považovány za prokázané /rodiče preferují klasifikaci známkou, žáci mají negativní postoj ke klasifikaci vůbec/.

Práce je svým založením velmi zajímavá a vychází z aktuálních odborných publikací /citované literární prameny jsou dostačující/, svědčí o poctivé snaze autorky proniknout do celé problematiky. Přínosná je tak především teoretická část práce. K uváděným vztahovým normám kritériální a normativní mohla být ještě uvedena norma individuální. V kapitole o významu chyb při hodnocení a práci se žákem chybí odkaz na literaturu.

Metodologické uchopení celého problému se ukázalo v praktické části práce jako poměrně složité /formulace otázek v dotazníku/. Někdy by bylo prospěšné podrobnější rozvedení – např. na str. 70 – kritérium dělení na žáky s lepším a horším prospěchem, vysvětlení zkratky ŠVP. Údiv navozuje zjištění, že rodiče nemají informace o možném slovním hodnocení žáků.

Bohužel je však čtivost práce narušena četnými formálními chybami /prospěla by jí pečlivější korektura – bylo by možno uvést stránky obsahující různé „přehmaty“, některými formulačními nejasnostmi. Celkově ale diplomantka prokázala schopnost pracovat výzkumně i s různými literárními prameny /zpracování daného tématu je poměrně náročným úkolem/.

Diplomová práce přes všechny výhrady patří mezi zajímavé a podnětné, je využitelná pro budoucí učitelskou práci diplomantky i jejích kolegů.

Doporučuji ji proto k obhajobě.

Při obhajobě by autorka mohla uvést:

- Zda zná některé standardizované didaktické testy pro hodnocení žáků na 1. stupni ZŠ.
- Kdo se podrobněji zabývá /zabýval/ významem a interpretací chyb u žáků?
- Které subjektivní i objektivní vztahové faktory zasahují do školního hodnocení podle jejich zkušeností?

velmi dobře

Návrh na klasifikaci diplomové práce :

PhDr. Olga Jílková

.....
podpis oponenta diplomové práce

Českých Budějovicích

24.7.2007

V dne

Stupeň kvalifikace: výborně velmi dobře dobře nevyhověl